

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003537

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № 183 від 14.07.2023

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оніщенко Олексій Юрійович

2. OLEKSII Y. ONISHCHENKO

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 22-06-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1429

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.53.01

Тема дисертації:

1. Правове регулювання добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі.
2. Legal regulation of the acquisition (acquisition) of wild animals for the purpose of keeping and breeding in semi-free conditions or in captivity.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному аналізу науково-теоретичних і практичних проблем правового регулювання добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі, обґрунтуванню пропозицій і рекомендацій з удосконалення правового впорядкування суспільних відносин щодо досліджуваного виду використання об'єктів тваринного світу. На підставі проведеного аналізу наукових джерел і нормативно-правових актів, що стосуються порушеної в роботі проблематики, виокремлено 5 основних періодів права використання об'єктів тваринного світу щодо добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі: I – давній період (давні часи – початок XI ст.); II – Українські землі в епоху Київської Русі (кінець IX – XIII ст.); III

– період впливу Австро-Угорської імперії та Царської Росії на українські землі (кінець XVIII – початок XX ст.); VI – період формування й розвитку українського законодавства у складі Радянської держави (початок XX – кінець XX ст.); V – сучасний період (кінець XX ст. – і до сьогодні). У науковій роботі сформульовано авторське визначення таких понять: п «утримання диких тварин у напіввільних умовах» п це утримання набутих в установленому порядку диких тварин, які частину часу перебувають у неволі (загоні, вольєрі, клітці або у спеціальній споруді), тобто у штучно створених умовах, а частину п у стані природної волі з подальшим поверненням у неволю; п «утримання диких тварин у неволі» п це утримання набутих в установленому порядку диких тварин у штучно створених умовах, у тому числі в тій частині природи, де вони перебувають, але обмежені у своїх переміщеннях, причому незалежно від розміру виділеної ділянки. Установлено, що мета виду спеціального використання об'єктів тваринного світу щодо добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі може здійснюватися для проведення діяльності з відтворення представників дикої фауни, вилучених із природного середовища шляхом вжиття певних охоронних заходів. При цьому (якщо це можливо) суб'єкт який утримує дику тварину має право отримувати продукти її життєдіяльності. Правова конструкція «добування (придбання)», закріплена у статтях 20 і 31 ЗУ «Про тваринний світ», визначає 2 правові режими. Автором цього наукового дослідження запропоновано вважати вид використання об'єктів тваринного світу, який передбачено у п. 6 ч. 1 ст. 20 й у ст. 31 ЗУ «Про тваринний світ», вживати як «Добування (вилучення) або придбання диких тварин з метою їх утримання чи відтворення у напіввільних умовах чи в неволі». Рекомендується також надати в новій редакції п. 1 ст. 31 указаного Закону, де зазначити, що підприємствам, установам, організаціям і громадянам дозволяється добування (вилучення) або придбання диких тварин з метою утримання у напіввільних умовах чи в неволі для відтворення популяції диких тварин, отримання продуктів їх життєдіяльності та ін. Визначено, що у зв'язку з недостатньою досліджуваністю виду використання об'єктів тваринного світу п добуванням (придбанням) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі часто на практиці цей вид ототожнюють з іншими. Тому пропонуються авторські особливості ознак даного виду, а саме: – обов'язкове вилучення диких тварин із природного середовища чи обмеження пересування; – можливість таких добутих диких тварин розводити (відтворювати) у напіввільних умовах чи в неволі й отримувати продукти їх життєдіяльності; – обов'язкове дотримання належних умов утримання і розведення диких тварин у напіввільних умовах чи в неволі; – можливість передачі диких тварин у користування, якщо вони вилучені з природного середовища або передаються у власність за цивільно-правовою угодою; – вилучення диких тварин, які визначені у встановленому порядку для подальшого їх утримання у напіввільних умовах чи в неволі (законодавством України не врегульовано); – вилучення диких тварин із природного середовища дозволеними способами й засобами (знаряддями), передбаченими чинним законодавством, які не призводять до знищення чи каліцтва останніх (законодавством України не врегульовано); – здійснення цього процесу підприємствами, установами, організаціями і громадянами на підставі спеціального дозволу щодо вилучення представників дикої фауни з природного середовища й дозволу на їх утримання у напіввільних умовах чи в неволі (законодавством України не врегульовано); – контроль з боку держави щодо законного вилучення з природного середовища та подальших належних умов утримання диких тварин у напіввільних умовах чи в неволі на підприємствах, установах, організаціях і громадянами та наявності дозвільних документів проводиться: Держекоінспекцією, Держлісагентством, Держрибагентством, Держпродспоживслужбою в межах своєї компетенції.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the scientific, theoretical and practical problems of legal regulation of hunting (acquisition) of wild animals for the purpose of keeping and breeding in semi-free conditions or in captivity, substantiation of proposals and recommendations for improving the legal regulation of social relations regarding this type of use of objects of the animal world. On the basis of the analysis of scientific sources and legal acts related to the issues raised in the work, 5 main periods of the right to use objects of the animal world regarding the extraction (acquisition) of wild animals for the purpose of their keeping and breeding in semi-free conditions or in captivity are distinguished: I - the ancient period (ancient times - the beginning of the XI century); II - Ukrainian lands in the era of Kyivan Rus (end of IX-XIII centuries); III - the period of influence of

the Austro-Hungarian Empire and Tsarist Russia on the Ukrainian lands (end of the 18th - beginning of the 20th century); VI - the period of formation and development of Ukrainian legislation as part of the Soviet state (beginning of XX - end of XX century); V - the modern period (the end of the XX century - to the present). The author's definition of the following concepts is formulated in the scientific work: □ "maintenance of wild animals in semi-free conditions" is the maintenance of animals purchased in accordance with the established procedure, during which part of the time they are in captivity (pen, aviary, cage or in a special structure), i.e. in artificially created conditions, and part of the time in a natural state freedom with subsequent return to captivity (voluntary or forced capture); □ "keeping wild animals in captivity" means keeping animals purchased in accordance with the established procedure in artificially created conditions, including in the part of nature where they live, but are limited in their movements, regardless of the size of the area provided to them; It was established that the purpose of the type of special use of the objects of the animal world in relation to the extraction (acquisition) of wild animals for the purpose of keeping and breeding in semi-free conditions or in captivity can be carried out for the purpose of reproduction of representatives of the wild fauna, removed from the natural environment by taking certain protective measures. At the same time (if possible) the subject has the right to receive the products of life of such animals. The legal structure of "extraction (acquisition)" enshrined in Articles 20 and 31 of the Law "On the Animal World" defines 2 legal regimes. The author of the scientific study proposed the type of use of objects of the animal world, which is provided for in clause 6, part 1, 20 and in Article 31 ZU "About the animal world", use as «Extraction (removal) or acquisition of wild animals for the purpose of keeping or breeding in semi-free conditions or in captivity. It is recommended to provide in the new edition of paragraph 1 of Art. 31 of the specified Law, where it is noted that enterprises, institutions, organizations and citizens are allowed to extract (remove) or purchase wild animals for the purpose of keeping them in semi-free conditions or in captivity for the reproduction of the population of wild animals, obtaining the products of their vital activities, etc. It was determined that in connection with the lack of investigation of the type of use of objects of the animal world - hunting (acquisition) of wild animals for the purpose of keeping and breeding in semi-free conditions or in captivity, this species is quite often equated with others in practice. Therefore, the author's features of the signs of this species are offered, namely: - mandatory removal of wild animals from the natural environment or restriction of movement; - the possibility to breed (reproduce) such captured wild animals in semi-free conditions or in captivity and obtain the products of their vital activity; - mandatory observance of proper conditions for keeping and breeding wild animals in semi-free conditions or in captivity; - the possibility of transferring wild animals for use, if they are removed from the natural environment or transferred to ownership under a civil law agreement; - removal of wild animals determined in accordance with the established procedure for their further maintenance in semi-free conditions or in captivity (not regulated by the legislation of Ukraine); - removal of wild animals from the natural environment by permitted methods and means (tools) provided by the current legislation, which do not lead to destruction or mutilation of the latter (not regulated by the legislation of Ukraine);

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Оніщенко О. Ю. Перспективи розвитку екологічного законодавства у сфері захисту тварин від жорстокого поводження. Правовий часопис Донбасу. 2018. №1 (62). С. 70–76.

- 2. Оніщенко О. Ю. Ретроспектива законодавства у сфері добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання та розведення у напіввільних умовах чи в неволі. *Право і безпека*. 2018. №3 (70). С. 40–50.
- 3. Оніщенко О. Ю. Окремі термінологічні визначення, що застосовуються законодавством про тваринний світ. *Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту*. 2019. Вип. 39. Серія «Юриспруденція». С. 96–99.
- 4. Оніщенко А. Ю. Правовые особенности вида специального пользования объектов животного мира – добывание (приобретение) диких животных с целью их содержания и разведения в полувольных условиях или в неволе. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2021. No 5 (41) vol. 1 / 2021. С. 243–249.
- 5. Оніщенко О. Ю. Удосконалення законодавства у сфері захисту тварин від жорстокого поводження. Розвиток аграрного, земельного та екологічного права на зламі тисячоліть: міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 18–19 трав. 2018 р.). Київ. 2018. С. 403–407.
- 6. Оніщенко О. Ю. Законодавчі перспективи утримання і розведення диких тварин у напіввільних умовах чи в неволі з метою підвищення продуктивності мисливських угідь. Сучасний стан та перспективи розвитку земельного, аграрного, екологічного та природоресурсного права: теорія та практика: матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 7 груд. 2018 р.). Харків: ТОВ «Оберіг». 2018. С. 264–266.
- 7. Оніщенко О. Ю. Становлення і розвиток законодавства у сфері добування (придбання) диких тварин з метою їх утримання і розведення у напіввільних умовах чи в неволі. Актуальні проблеми екологічного, земельного та аграрного законодавства в сучасних умовах: матер. «круглого столу» присвяченого 90-річчю з дня народження доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента НАПрН України В. К. Попова (м. Харків, 1 бер. 2019 р.). Харків: Право, 2019. С. 230–233.
- 8. Оніщенко О. Ю. Термінологія фауністичного законодавства України. Особливості правового регулювання екологічних, земельних, аграрних, природоресурсних відносин в умовах глобалізації: матер. Всеукраїнська науково-практична конференція (м. Івано-Франківськ, 20–22 верес. 2019 р.). Івано-Франківськ. 2019. С. 220–221.
- 9. Оніщенко О.Ю. Вдосконалення фауністичного законодавства, як один із головних чинників збереження дикої фауни. Юридична осінь 2020 року: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених (м. Харків, 23 листоп. 2020 р.). Харків 2020. С. 150–152.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000962; 0116U006161

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гетьман Анатолій Павлович

2. Anatoliy P. Getman

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Леся Романівна

2. Lesia R. Danyliuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3201-8881

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмоленко Володимир Михайлович

2. VOLODYMYR M. YERMOLENKO

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4295-4158

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Туліна Ельбіс Євгенівна
2. Elbis I. Tulina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8780-5682

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмолаєва Тетяна Вікторівна
2. TETIANA V. YERMOLAIEVA

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4071-7490

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шеховцов Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шеховцов Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна